

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas metodoloģijai un sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmai kredītiestādes maksātnespējas vai likvidācijas procesā" anotācija

Nosaukums	Prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas metodoloģijai un sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmai kredītiestādes maksātnespējas vai likvidācijas procesā (turpmāk – Noteikumu projekts)
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	<p>1. Kredītiestāžu likuma 126.² panta ceturajā daļā un 146.¹ panta trešajā daļā.</p> <p>2. Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 13. panta ceturtais daļas 3. punkts.</p> <p>3. Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punkts.</p>
Mērķis un būtība	<p>Ņemot vērā Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu, kas nosaka, ka Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim, ir nepieciešams nodrošināt normatīvo regulējumu, kas izpilda Kredītiestāžu likuma 126.² panta ceturtajā daļā un 146.¹ panta trešajā daļā, kā arī Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 13. panta ceturtais daļas 3. punktā Latvijas Bankai ietverto deleģējumu.</p> <p>Ievērojot Kredītiestāžu likuma 126.² panta ceturtajā daļā un 146.¹ panta trešajā daļā noteikto deleģējumu, Noteikumu projekts nosaka prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasību izpildes metodoloģijai (turpmāk arī – metodoloģija) kredītiestādes maksātnespējas vai likvidācijas (arī pašlikvidācijas) procesā.</p> <p>Vienlaikus, ievērojot Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 13. panta ceturtais daļas 3. punktā noteikto deleģējumu, Noteikumu projekts nosaka prasības sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmai kredītiestādes maksātnespējas vai likvidācijas (arī pašlikvidācijas) procesā.</p> <p>Noteikumu projekts aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 11. augusta normatīvos noteikumus Nr. 127 "Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas un sankciju riska pārvaldīšanas prasību izpildes</p>

	<p>metodoloģijas izstrādes normatīvie noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 127).</p> <p>Noteikumu projektā ietvertās prasības, salīdzinot ar Noteikumu Nr. 127 prasībām, pēc būtības un satura neatšķiras. Vienlaikus, ievērojot deleģējumu struktūru, kas nošķir prasības metodoloģijai un prasības sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmas izveidei, Noteikumu projekta prasības ir strukturētas blokos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. nodaļa – vispārīgais jautājums, kas skaidro Noteikumu projekta mērķi; • 2. nodaļa – prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas metodoloģijai. 2. nodaļa ietver trīs apakšnodaļas – vispārīgās prasības metodoloģijai, metodoloģijā ietveramās prasības attiecībā uz klientu (kreditoru) izpēti un metodoloģijā ietveramās prasības attiecībā uz aktīvu atsavināšanas darījumiem; • 3. nodaļa – prasības sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmas izstrādei.
Leģitīmais mērķis	<p>Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana.</p> <p>Noteikumu projekts nepieciešams, lai nodrošinātu, ka maksātnespējas procesa administrators vai likvidators, izstrādājot metodoloģiju, ievēro prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā, ņemot vērā kredītiestādes darbību, kas ir specifiska kredītiestādes likvidācijas (arī pašlikvidācijas) vai maksātnespējas procesā. Tādējādi Noteikumu projekts nodrošina vienveidīgas prasības un to piemērošanu likvidatoram vai maksātnespējas procesa administratoram ar mērķi pārvaldīt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas risku kredītiestādēs, kas ir likvidācijas (arī pašlikvidācijas) vai maksātnespējas procesā.</p> <p>Tāpat Noteikumu projekts paredz prasības kredītiestādēm, kas ir maksātnespējas vai likvidācijas (arī pašlikvidācijas) procesā, ievērojot šādu kredītiestāžu darbības specifiku, lai atbilstoši izstrādātu sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmu un nodrošinātu atbilstošu sankciju riska pārvaldīšanu.</p>
Samērīgums	<p>Atbilstošākais veids, kā noteikt vienotas prasības metodoloģijai, kā arī sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmas izstrādei kredītiestādes likvidācijas (arī pašlikvidācijas) vai maksātnespējas procesā, ir izdot ārēju normatīvo aktu (noteikumus).</p>

	<p>Noteikumu projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pirmkārt, ar Noteikumu projektu un tajā ietvertajām prasībām tiek sasniegts leģitīmais mērķis (citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība); - otrkārt, nav tādu alternatīvu līdzekļu, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē; - treškārt, labums, ko iegūs sabiedrība, būs lielāks par Noteikumu projektā ietverto prasību radītajām negatīvajām sekām. <p>Ar Noteikumu projektu Latvijas Banka var nodrošināt, ka maksātnespējas procesa administrators vai likvidators tam Kredītiestāžu likumā noteiktos pienākumus veiks, ievērojot vispārējās prasības par metodoloģijas saturu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas riska pārvaldīšanas jomā. Šā mērķa sasniegšanai nav alternatīvu līdzekļu, jo Kredītiestāžu likums paredz tiešu deleģējumu Latvijas Bankai noteikt prasības attiecīgajās jomās, ko var īstenot, izdodot noteikumus.</p> <p>Savukārt sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmas izstrāde atbilstoši Noteikumu projekta prasībām kredītiestādes likvidācijas (arī pašlikvidācijas) vai maksātnespējas procesā nodrošinās, ka sankciju risks tiek identificēts un pārvaldīts, ievērojot kredītiestādes, kas ir likvidācijas (arī pašlikvidācijas) vai maksātnespējas procesā, darbības specifiku. Arī šā mērķa sasniegšanai nav alternatīvu līdzekļu, jo Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums paredz tiešu deleģējumu Latvijas Bankai noteikt prasības attiecīgajās jomās, ko var īstenot, izdodot noteikumus. Savukārt spēkā esošie Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumi Nr. 277 "Sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmas izveides un kontroles prasības" ir izdoti finanšu tirgus dalībniekiem, kuri veic aktīvu saimniecisko darbību un kuru darbības specifika atšķiras no kredītiestādes, kas ir likvidācijas (arī pašlikvidācijas) vai maksātnespējas procesā, darbības modeļa, tādēļ nav vienādi piemērojami attiecībā uz likvidējamu kredītiestādi.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt vienotas un saistošas prasības attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas riska sankciju riska pārvaldīšanu, ir izdot finanšu tirgus dalībniekiem saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nenasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu minēto prasību vienveidīgu piemērošanu.</p>
--	--

Spēkā stāšanās	Noteikumi stāties spēkā 2025. gada 1. janvārī, zaudējot spēku Noteikumiem Nr. 127.
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Noteikumu projekts neietekmē Latvijas Bankas budžeta ieņēmumus un izdevumus.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Noteikumu projektā paredzētās prasības nerada papildu administratīvo slogu finanšu tirgus dalībniekiem.
Saistītie dokumenti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kredītiestāžu likums. 2. Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums. 3. Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumi Nr. 277 "Sankciju riska pārvaldīšanas iekšējās kontroles sistēmas izveides un kontroles prasības". 4. Noteikumi Nr. 127.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Nav nepieciešama.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Noteikumu projekts 2024. gada 16. oktobrī tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", aicinot priekšlikumus iesniegt līdz 2024. gada 30. oktobrim.</p> <p>Vienlaikus par Noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību tika informētas kredītiestādes, kā arī biedrība "Maksātnespējas procesa administratoru asociācija" un biedrība "Likvidatoru asociācija".</p> <p>Pēc sabiedrības līdzdalībai noteiktā termiņa beigām Noteikumu projekts tika iesniegts izskatīšanai Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē.</p>
Saskaņošanas rezultāti	<p>Sabiedrības līdzdalības rezultātā par Noteikumu projektu netika saņemti iebildumi vai priekšlikumi.</p> <p>Noteikumu projekts 2024. gada 13. novembrī tika izskatīts Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē, kurā par Noteikumu projektu netika saņemti iebildumi vai priekšlikumi, atbalstot Noteikumu projekta iesniegšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.</p>